

Posun půdy na Kozákově - podle časopisu „Od Ještěda k Troskám, roč.IV., č. 2 - 3

Počátkem září roku 1925 svezla se na severozápadním svahu Kozákova značná rozloha povrchní půdy. Je to podél turistické cesty přes Prackov na Kozákov. Na velké turistické mapě je ono místo na jihovýchod od označeného tu pomníku, který bával vlastně jen obrázkem na stromě.

Posunutá půda má tvar zhruba trojúhelníka o veliké výšce. Vrcholem trojúhelníka je čerstvá strážovitá strž, několik metrů vysoká, asi 200 kroků na severozápad od „Drábovny“, nejvyššího to místa blízkých pískovcových skal. Plocha se brzo rozšiřuje asi na 20 - 30 kroků šíře a základna trojúhelníka je asi 40 - 50 kroků široká.

Celá rozloha zaujímá několik korců pastvin a lesa, jenž po mniškovém žíru byl většinou vykácen. Leží v pásmu čedičových „hrobek“, které vznikly vyrovnáním kamene z pastvin či polí kolem cest.

Dr. Čeněk Zahálka na mapě „Písečná delta Jizery a Mohelky za doby pásma X“ naznačuje v těch místech permské červinky a melafyr. Podle „Geologické mapy okolí Železného Brodu“ od Dr. Radima Kettnera pokračoval by do těch míst melafyr.

Skalnatá spodina není nikde odkryta. Místa jsou roztroušeny kusy čediče s olivínovými koulemi, někde s kulovitou odlupností, které sem byly svaleny a strženy asi z míst vyšších.

Na severovýchodě se půda propadá kolmo do hloubky 3/4 až 1 metr. Hladké stěny zůstaly při sobě bez trhliny. Tmavohnědé a šedé hlíny při tomto kraji povstaly zvětráním čediče, který je někde jen jemně rozdroben (šedý). Někde na stěnách je patrné tření (svážení) směrem k severozápadu (podél okraje), ač hlavní posun byl na jihozápad do doliny potůčku pod pískovcovými skalami. Tam se asi stahují spodní vody. Při hoření okraje jihozápadně je půda také kolmo propadlá.

Na stěnách zlomu se červená čistá permská hlína. Uprostřed je rozlehlé rašeliniště, nyní značně potrhané. Jeden klen, který tu stával, zmizel úplně pod postupující hlínou a několik smrků se naklonilo. Okraje severozápadně a jihozápadně připomínají morény. Pohyb směrem severozápadním stále ještě pokračuje a počátkem listopadu 1925 přešel přes cestu do pole.

Severozápadní okraj je asi půl metru nad původní terén a jihozápadní jeden až jeden a půl metru. Je patrné, že další postup na jihozápad zastavily stromy. Pohyb země nastal následkem stálých dešťů a neodehrál se tu poprvé. Dva dolíky nad vrcholem zmíněného trojúhelníku ukazují, že tento pohyb je nejméně třetí. Rovněž zvlněný povrch půdy až dolů k silnici je téhož původu. Rozsah svážení byl čím dál tím menší. Dojde-li na tomto místě po čase opět k novému dalšímu posunu, bude menší než tenhle letošní.

Staří lidé pamatují svezení půdy v těchto místech v roce 1866.